

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre.....	24 kor. (12 frt.)
Félévre.....	12 „ (6 „)
Negyedévre.....	6 „ (3 „)
Egy hónapra.....	2 „ (1 „)
Egyes szám.....	8 fillér (4 kr.)
Vidékre.....	10 „ (5 „)

Megjelenik mindennap

korán reggel.

Unnep és vasárnap után is.

Kolozsvár 1903.

Főszerkesztő: Dr. PAPP JÓZSEF.

Péntek, Julius 10.

A tisztviselők és az új kormány.

Kolozsvár, július 9.

Az előző kormány és a magyar törvényhozás az 1901. évi országgyűlés megnyitása alkalmával a trónbeszéd által és a képviselőház válaszfeliratában az állami tisztviselők fizetésének javítása érdekében oly kötelező ígéretekkel tettek, hogy azokat a tisztviselői kar megnyugvással fogadhatta; mert azokat a garanciákat a nemzet követelménye az ország becsületbeli ügyének tekintette.

Másfél évi halogatás és hitegetés után, mikor a fölszigazott remények és kíváncsi kielégítésére megjelent az a sovány törvényjavaslat, mely a fizetés javítása helyett az illetmények újabb szabályozásáról szól, akkor azt is a politikai harcok tusaiban Mohamed koporsójának sorsára juttatták, s azzal bekövetkezett az áldatlan törvénytelen állapot.

Az állam tisztviselői pedig alászállt reményekkel és a létért való küzdelemmel mindenféle gyötrelmével — de törhetetlen hazafisággal égi kezekből várták a szerencsés kibontakozást, mely meghozza számukra is a megváltás örömét.

Megváltás helyett jött a kormányválság s az új kabinet megalkulása. Az állami tisztviselői kar az új kormánytól mit remélhetett egyebet — mint az olajágot? mely békét hoz a magyar politikai közéletbe és munkaképességet a törvényhozásba.

Es híhetett-e egyebet a magyar tisztviselői kar, minthogy az új kormány szintén átvesszi elődjének kötelezettségét és az ország becsületbeli ügyét programjában a sürgős elintézendők sorába fogja beilleszteni.

S mi lett a kabinet bemutatkozásának következménye? Az, hogy az új kormány a megakadt államgépezet kerekait nem tudja megindítani, mert a pártszenvélyek tüze ismét lángol és a béke helyett új harcok lobognak.

Megdöbbenéssel tapasztaljuk, hogy újabb bonyodalmak támadnak. Újabb válság jelei mutatko-

nak, a magyar átok: a széthuzás, a nemzet erejének gyengítésében végzi romboló munkáját s a magyar nemzet ellenségei pedig ujongnak örömben, mert a „magyar marja egymást“!

Az állami tisztviselőket kellemtelenül érintette a kormányelnök ur nyilatkozata, hogy a tisztviselők ügyét nem tekinti állami szükségletnek, vagy legalább is olyanak, hogy azt a törvényhozás nyári szünete előtt a sürgős elintézendők sorába napirendre tűzzené.

Ez a körülmény általános elégedetlenséget okozott s az elkésredés újabb mozgalomra indítja a tisztviselőket.

Országsszerte gyüleseznek és értekeznek újabb akció felől. A tordaiak köre — honnan két évvel előbb megindult a nagy mozgalom — már rendkívüli közgyűlést tartott és felirt az Országos Egyesülethez azon indítványt, hogy ha a törvényhozás nyári szünete előtt a tisztviselők törvényjavaslata nem tüzetik napirendre, az esetben a központi vezetőség járuljon küldöttséggel az új kormány elé és sürgősen kérelmezze a helyzet tisztázását a képviselőháznál.

Az Országos Egyesület nem is maradt tétlenül, mert e tárgyban folyó évi július hó 4-én már gyűlésezett is. E gyűlésről bár azt az értesítést kaptuk, hogy az Országos egyesület elnöke a miniszterelnök és pénzügyminiszter legújabb ígérete alapján, megnyugtató kijelentést tett, mindazonáltal a tisztviselői körök sürgettek az országos értekezlet megtartását.

Az alapszabályok 20. és 22. §-ai amugy is minden két évben kongresszus összehívását rendelik. Az alapszabályzat értelmében a folyó évre Szeged volt megjelölve, ennél fogva augusztus vagy szeptember havára a központi vezetőség hirdesse ki a Szegeden megtartandó tisztviselői kongresszust.

Micsoda átok sújtja a magyar állam tisztviselőinek sorsát, hogy azt nem lehet előmozdítani?

A sors könyvének melyik lapjára van az írva, hogy az állami tisztviselők létevére az országos ügyek elintézésében a legutolsó le-

gyen? S politikai célok eszközéül is fel lehessen használni?

Melyik állam tisztviselői részesültek még ilyen bánásmódban? És a magyar államnak ez a türelmes munkás serege ma is becsülettel szolgálja hazáját és szorgalmasan teljesíti hivatalos kötelességét.

De ki törődik most az elcsigázott és elkésredett tisztviselők ügyével?

Kinek jutna eszébe, hogy az áldatlan politikai harcok a halogatások és hitegetésekkel elpocsékolott idő alatt a gyötrelmes szenvedés és kétségbeesés a tisztviselők létszámának hány percentjét hantolta már el? S vajjon, akik fölött már sírok domborulnak, azok hátra maradt szerencsétlen családjai nyomoráért és az árva könnyeiért ki fogja viselni a felelősséget! Soha országos érdek méltatlanabb elbánásban nem részesült, mint a magyar állami tisztviselők ügye!

Elborul az ember lelke, hogy ez a magyar állam közéletében történik.

Gyülesezzenek, tanácskozzanak tehát az állami tisztviselők és hozzanak magukhoz méltó határozatot. Az új kormány és a törvényhozás pedig méltassa már megérdemelt figyelemre a tisztviselők türelmetlen helyzetét és kérelmét.

Harmath Domokos.

— **A pénzügyi államtitkár visszavonulása.** Graevenstein Béla pénzügyminiszteri államtitkár — mint értesítünk — visszavonul állásától, sőt a képviselőségről is. Beavatott politikusok azt mondják, hogy utóda Neményi Ambrus orsz. képviselő lesz.

— **Az első küldöttség az új miniszterelnöknél.** Gróf Khuen-Héderváry miniszterelnök belügyminiszteri minőségében ma délután négy órakor fogja fogadni az első küldöttséget miniszterelnöksége óta. Ma délután tiszteleg ugyanis a miniszterelnöknél Mezőtúr és Déványa városok együttes küldöttsége Palla Sándor, a függetlenségi párt titkárnak vezetés alatt, hogy a belügyi tárca alá tartozó temetkezési egyletek dolgaiban kérését előterjessze.

— **Justh Gyula beszámolója.** Csánádmegyei közigazgatási bizottságának tegnapi ülésére Makóra érkezett Justh Gyula, Makó város országgyűlési képviselője is. Ülés után Justh Gyula hosszasan tárgyalt a makói ellenzék vezérfráfiával s abban

állapodtak meg, hogy a képviselő úgy az országgyűlési állapotok, mint az ellenzék álláspontjának bő és részletes megismertetése céljából e hó 19-én, vasárnap beszámoló beszédet tart Makón. A beszámoló nagy érdeklődéssel várják. Makón és a megyében s figyelmes reá az egész magyar politikai világ is.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

Budapest, július 9.

Elnök: Tallián Béla.

Az irományok előterjesztése után: **Belitka** Béni előadó: Jelenti, hogy az igazoló állandó bizottság Vlár Aurél megbízó levele ellen kifogást nem tett.

Gabányi Miklós: Személyes kérdésben szőlal fel. Drakulics tegnap öt kapálni küldte. (Felkiáltások jobbról: Hiszen már visszavonta.) Kijelentem ennél fogva, hogy én azt nem szégyenlem, hogy otthon a munkában tenyerem megkérgesedik, vagy a verejték homlokomon és arcomon lecsorog. Azt sem szégyenlem, hogy én a mindenki-gondolható adóval terhelt földnek keserves jövedelméből életem és életem is. Hanem azt mondom Drakulics képviselőtársamnak, hogy álljon ki velem kaszálni. (Élénk derűtség.)

Drakulics Pál: Ha szükséges a haza érdekében, oda állók kaszálni is.

Gabányi Miklós: ... Hogy vág-e olyan rendet, mint én az ellenség sorában? Ezenkívül azt mondom neki, vagyok olyan legény mint te, különb rendet vágok mint te az ellenség sorában. (Derűtség.) Most pedig egy tanácsot adok még neki: Ne akarja, hogy felolvassam a Zombor és Vitékben róla megjelenteket. A kormány-pártiak 323-an vannak. Nincs itt szükség annyi emberre, különösen ő reá, mert csak galibát csinál. Jobb lesz ha haza megy — zabot hegyezni. (Nagy derűtség.)

Drakulics Pál: Csodálja, ha az olyan emberek finyásak, a kik folyton közbeszólnak. Ez nagyzási hóbort, azért leszik, hogy nevéük az újságban szerepeljen. Ő nem azért szól közbe, hogy feltűnjék, hanem csak akkor, ha érzelmeinek önkénytelenül kifejezést ad.

Elnök: Következik a napirend.

Rátay László: Napirend előtt egy igen fontos kérdés óhajt tisztázni. A trónbeszéd kijelölté volt, hogy az országgyűlés egyik munkája lesz a haderő revíziója. Felolvassa a trónbeszédnek ide vonatkozó passzusát. Ezt a koronás király mondta. Azt hiszi, hogy ezt komolyan kell venni. A miniszterelnök beköszöntőjében azt mondta, hogy ősszel bírálhatjuk majd meg érdemlegesen a haderő revízióját, amikor a Ház elé beterjesztik azt. Tegnap azonban a honvédelmi miniszter megismertette azt, amde az ellenzék a mi tételes törvényekkel, mert a honvédelmi miniszter tegnap kijelentette, hogy úgy a nyelvet, mint a jelvényeket a magyar hadseregbe belátha-

SZERKESZTŐSÉG

és

KIADÓHIVATAL

Egyetem-utca 7., (Lyceum-nyomda.)

HIRDETÉSEK DIJA:

Négyszög centiméterenként 8 fillér.

(parosok és kereskedők kedvezményben részesülnek)

Nyilttér soronként 40 fillér.

TÁRCA.

Az emigránsok között.

— Visszaemlékezések. —

Írta: Zombori Gedő.

I.

Régi jegyzeteim, amelyeket majdnem félszázada vetettem papírra, elfakult betűk beszélnek ifjúságom legszebb napjairól, a melyeket azok közt a dicsők közt töltöttem, akik, miután végig harcolták a nagy nemzeti küzdelmet, a világtörténelemben örökre tiszteletre méltó magyar szabadságharcot: a szent ügy eleste után, könynyezve csókolták meg az utolsó hazai rögöt, későbbiek voltak elhagyni az anyyi hős veretől felszentelt hazát, az édes otthon, szeretteiket, mintsem meghajoljanak a szarokosság coudiumi jármába s csak egy percig is megtagadják lelkeikhez forrott szent elveiket. És mentek az idegenbe, hol megbecsülték ugyan, de nem értették meg őket. A magyar szabadságharc menekülteit külföldön és a hazában e néven nevezték az „emigráns“-ok. Mind hívók voltak ők és férfiak, akik a távolban becsületet szereztek a magyar névnek. A „lengyel menekültek“, akik özönnel árasztották el hazánkat annak idején, visszaéltek a magyar rokonszenvével, dologtalan, renyhe, követelő nép volt, sokszor valósgal csapás a családokon, ahol tárt karokkal fogadták. A magyar emigránsok nem voltak terhére az országoknak és a társadalomnak, tisztességes munkával keresték kenyereiket, ahova legelőbben menekültek, török, olasz, francia, angolországokban és a

szabad Helvéciában. Ha már Németországot mellőzték, csodálkozom, hogy kikerülték a derék hollandusokat, kik igaz rokonszenvével voltak és vannak a magyarok iránt.

Azt tarják, hogy a magyarnak életköre, hasznaveletlen betölthető életpályája szűk határok közé van szorítva. Nem igaz. Bámulatra méltó, hogy mennyi különböző életmódot választottak és töltöttek be derék honfitársaink. Volt a ki praktikus felfedezései által lett híressé, mint egy új vasuti fekező feltalálója Mérai Károly, a ki itthon fiskális volt. Perilaky Mihály azelőtt Kolozsvárron volt piarista tanár. Megnősült. Kolozsvárról egy kedves magyar leányt vett nőül. A magyar bort először ő tette ismertté a külföldön s ezzel tiszteletet és vagyont szerzett Zürichben. Dessewffinek keresett óra üzlete volt Genfben, Alexi ott ékszerész, Puky Miklós Hevesmegye volt alispánja és kormánybiztosnak ugyan ott a legjobban berendezett nyomdája volt és nyomták III. Napoleon titokban sugalmazott és fenntartott lapját a „Nationalité“-t és Horváth Mihály nagy történeti munkáját. Klapka György, az irodalmon kívül, mint az angol bank sweici-ügyvivője kereste kenyereit. Voltak, a kik különböző üzleteket rendeztek be, vasutaknál voltak, vagy kereskedelmi irodákban voltak alkalmazva, mint Novelly Antal s így tették magokat szakértelmükkel nélkülözhetetlenül és fenntartották magukat a legtisztességesben, sőt némelyek előkelően. De minden állapotban velők volt az elhalgatatathatlan honvágy. Párisban és Londonban többen a tudományok, a zene- és a festőművészet terén működtek. Ezekhez később térek vissza, csak a honvágy, a haza és nemzet szeretet és az iránt a mi magyar, rajongás

és gyöttrődésről beszélek egy szerelmi idyllt. Kiss Ernőnek egyik rokona, keresztnevére nem emlékszem, gondolom Kiss Jenő volt. Párisban találkoztam vele. Megszerette a győgyűrt Normandiát, szép, érteles és ősbecsületes népet, s közöttük telepedett meg egy tengerparti norman-faluban, egyelőre mint tanító. Iskolájának legszebb, legerőteljesebb nevendéke a községnek, a mennyire ott gazdagságról beszélni lehet, leggazdagabb leánya beleszeretett a tanítóba. Az a rajongó, tőle semmikép elmaradni nem akaró vágó szerelem, végre is arra birta derék honfitársunkat, hogy nőül veszi. Elküldte haza Magyarországra, rokonaihoz, hogy tanuljon meg magyarul. Ismerje meg a magyar szokásokat, nemzeteit, annak szívét, lelkét, legyen igazi magyar leány, a kivel ő magát úgy érezze, mintha itt a hazában élne.

— Nem lehet másképp, a magyart csak magyar leány szíve érti meg és csak az boldogíthatja.

Akkor már vagyonos ember volt, a tanítóságot ott hagyta, tengeri halak szállításiával foglalkozott nagyban. Két nagy halászbárkájá, jól betanult halászokkal járt a normandiai partokon nagy szerencsével. — Ki merné eltagadni a magyartól az életrevalóságot?!

1859. nyarán a kedélyes és szép fekvésű egyetemi városból, a hessen-kasseli Margruból indultam Párisba, a hova Hollandián és Londonon át igyekeztem. Ott hagytam meg az én igaz barátomat, ma érdemekben gazdag, m. vásárhelyi nyugalmazott tanár Konecz Józsefet, mint a ki ez utat már tavaly megtette. Megbeszéltük, hogy meghatározott napon, egy, a Garda József tanár barátunk által ajánlott vendéglőbe

szállunk, s így találjuk meg egymást, az ukkori Babilonban, Párisban. Az a vendéglő ott lehetett valahol a deák negyedben. Elve zlette, elfeledte-e az én tudós barátom a hotel címét, elég az hozzá, hogy nem oda szállott, s elnyelt mindkettőnk a nagy világ város. Ott volt ő is, én is, kerestük is egymást, — kazaiban egy tűt, — de meg nem találtuk.

Hollandián át Londonba mentem. Városokról, a mint azok és intézeteik voltak, nem írok. Ma már minden más azokban, mindenütt más harangok zognak a világ tornyában. Régi dolgok ugyan azok is a miket leírok; de érdemek, hogy tudomást szerezzem rólok a későbbi idő is. Tehát Londonba mentem. Mint minden magyarnak, nekem is legelső gondom volt, megkeresni, a magyarnak és az összes nemzeteknek legnagyobb, legdicsőbb emberét Kossuth Lajost. Ha jól emlékezem, a Regent-park nevű előkelő, de csendes városrészben lakott.

Leirhatatlan az a tisztelet és szeretet, a mely Kossuth Lajost Angliában körülvette. Ha a király lakását kérdezem, tán lett volna a ki nem tudta volna megmutatni, de ismerte mindenki a „kormányzó ur“ lakását. A házszámot nem tudtam. Egy perccel elfeledkeztem, hogy olyan városban vagyok, a hol több ember lakik, mint Romániában s egy előttem siető elegáns urnőtől kérdeztem meg. A lady szemei felragyogtak a Kossuth Lajos nevére.

— Ah, ön a kormányzó urat keresi, talán honfőtársa? — S elvezetett, még az ajtót is megmutatta.

A kormányzót nemcsak az angol nemzet jobbjai keresték fel s kérték tanácsát a nagy birodalom s az angol érdekek irányi-

latlan időkig nem lehet behozni. A honvédelmi miniszter tegnap nem a magyar király, de az osztrák császár trónja előtt hajolt meg s úgy érezte, mint a magyar szent koronát látva gurulni a hadügyi koronány lábához. A miniszterelnök azt mondotta programbeszédében, hogy ragaszkodik a 67. XII. t.-c.-hez. Hátha ragaszkodik helyesli-e ezt, hiszen a 67. XII.-ben benne van a nemzeti követelések. Kérdi a nemzeti párttól elfogadja-e a honvédelmi miniszter kijelentéseit? Az országgyűlésnek azt vissza kell utasítani, ha nem tennie, menjünk haza, hasznosabb munkát végezhetünk és ne üljünk itt csalni a — nemzetet. (Viharos helyeslés a szélsőbalon.)

Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök: Nem kicsinylésből nem válaszol, de azért, mert az még a bizottságban nem tárgyalatott.

Ugron Gábor: Az ellenzéknek szerinte kötelessége megmondani, mely pontok azok, melyeket megvalósítani nem lehet. A honvédelmi miniszter tegnapi kijelentésében egy olyan tendencia nyert kifejezést, melyet eddig tiltottak: a mostani békelétszámunk magasabb felemelése fog következni.

Münich Aurél: Természetes.

Ugron Gábor: A békelétszámunk kisebbnek kell lenni, nagyobbításnak szükség fenn nem forog. Vagy ha igeu, akkor tessék azt nyíltan megmondani az ország előtt. De az a hadsereg, amelynél ez előlépés nem a rátermettség szerint történik, hanem a kegyencek minősége szerint, nem állhat közvetlen veszély előtt. Nem más az, mint a szoldateszka kénye. (Ugy van! a szélsőbalon.) Tiltakozik a honvédelmi miniszter ama felfogása ellen is, melyben ő felségének 1868-iki rendeletét értelmezi. Ha e rendelet az országot sújtotta volna, rövidesen végre lett volna hajtva. Azok, akik mindig a császár és királyra hivatkoznak, tiszteletben is kell tartás az ő rendeleteit. A törvények azt rendelik, hogy magyar honosok magyar ezredekben szolgáljanak. A tisztek és tisztjelöltek azért nem mernek magyar ezredekbe átmenni, mert tudják, hogy az előmeneteltükre káros. Ha így állnak a dolgok, ne csodálkozzanak, ha a közös tisztek mindig és mindenütt a szoldateszka nyelven germanizálnak. (Ugy van! a szélsőbalon.) Igen nagy akadály a ami hadseregünknek, hogy annak a vezetői öreg, tehetetlen urakból állanak, akiknek már se szellemi, se fizikai erejük nincsen. A külföldi haderők azért fejlődnek, mert ott nincsenek ilyen visszás állapotok. A miniszter tegnapi kijelentésében nemcsak hazánk önállósításának látja veszélyét, de egyenesen ellenünk van irányozva az. Ezért a legmesszebb menő harcot kívánja folytatni. (Viharos helyeslés a szélsőbalon.)

Elnök: Következik a napirend, a vita folytatása a miniszterelnök programja felett.

Kecskeméthy Ferenc: Nem volt jelen azon az értekezleten, a melyen a függetlenségi párt és a bán közötti megállapodást bejelentették ahhoz tehát hozzá nem járulhatott, de nem is járult volna. Föltét-

tására; de a ki Londonba jött, a külföldi diplomaták, a nemzetek előkelősége is meglátogatta. Mindig el volt foglalva; de még ezek előtt is, mindig a magyart fogadta. Velem is ezt a kedvezményt tette.

Kossuth nem volt gazdag ember, tolla és felolvasásai adtak annyit, a mennyiből szerényen megélt. Soha ember tiszteletről méltóbban s fedhetetlenebbül, becsületesebben nem kereste kenyereit, mint ő. Szébben beszélt angolul, mint az angol, még a tudósok is tőle tanulták az angol nyelv szabályait. Ugy volt a többi nyelvekkel is. Az ő ajkáról csabítólag zengett az érdes brit beszéd is. Semmiért nem fogadott el többet, mint a mennyit megérdemelt. Egy kéziratyűjtő dugszagad amerikai, mesés összeget ígért pár sor írásért, s ő visszautasította.

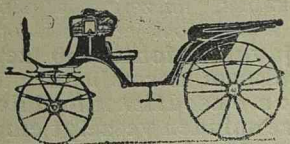
Írószobájába vezettek be. Szép, világos, elég nagy terem volt. Író asztal, két dívány, egyik előtt remek művi asztal, különböző művészen szép emléktárgyakkal, nagy és díszes könyvszekrény izlésesen beakasztott könyvekkel, növény és egyéb gyűjteményei mind izlésesen elrendezve, a falnak a könyvek, gyűjteményektől üres helyein kevés, de műbeccsel bíró kép, töltötték be a nem fényes, de finoman berendezett szobát. Minden olyan egyszerű volt, de olyan szép, hogy meglátszott, hogy nagy ember lakja. Még ebben a kicsinynek látszó dologban is fenntartotta tekintélyét, nemzete becsületét.

A világ egyik legnagyobb embere íróasztalától felállott, s kezét nyújtva egy lépést tett a kis deákember felé s azon a zengetes hangon, a melyhez hasonló szép hangot, zenét én nem hallottam, megszólalt: — Isten hozta honfitárs!

Mondhatom: abban a szerencsében ré-

Udvári és Társa

kocsigyártó cég legnagobb készletet tart **új kocsikból**, elöl és szakmába vágó farításokat, kocsik lakkozását, bélelést. Megrendeléseket készséggel teljesít. **Használt kocsit becsérel.**

Videki írásbeli megkeresésekre azonnal válaszol. 1985 114-144 Kiváratra árjegyzéket küld.

UDVARI és TÁRSA Kolozsvárt, Radák-utca (Zöldfa vendéglő mellett) saját helyiség. Résztvevő kiállításon kitüntetve szép és jó munkáért.

Beszélő gépek!

Világhírű Masegni Record Comp. grammophonjait és fonographjait

csékely havi részletekre szállítjuk. Havi részlet 4 koronától feljebb. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. — Erdélyrészi főképviselet: —

„KORVIN MÁTYÁS“

Erdélyi Könyvkereskedő Részvénytársaság Kolozsváron, Deák Ferenc-utca 21. Hangszer osztály. — A gépek ugyanott megtekinthetők.

Zongorák, pianók, harmoniumok és czimbalmok

Gyári áron

részletfizetésre is kaphatók.

Hangszerek bérbe kiadatnak!

Hangolást és javítást úgy helyben, mint vidéken elfogad és pontosan teljesít

TRISKA J.

Erdély legnagyobb zongora raktára

Kolozsvárt, Sétáter-utca (saját ház).

Legolcsóbb politikai napilap a korán reggel megjelenő

UJSÁG.

Előfizetési ár:

Egy óra — — 2 korona.

Milyen vizet igyunk?

Csakis a felső-rákosi Mátyás király vizet!

Mert nemcsak hogy 50%-al olcsóbb, mint a többi itt ismert ásványvíz, de **gyógyhatásra**, valamint **üdítő hatásra** is azokat jóval felülmúlja!

Minden fűszerkereskedésben literes üvege 8 kr.

Főraktár a forrásbérlet:

Hirsch Adolf czégnél (Hid-utca).

Mélt. dr. Korányi Frigyes főrendiházi tag

ur, a budapesti m. kir. egyetem hírneves belgyógyászati tanárának bizonyítványa.

A felső-rákosi „MÁTYÁS” forrás ásványvizét a vezetésem alatti egyetemi belgyógyászati kórházban, valamint a magán gyakorlatban sokszorosan

rendeltem — a gyomor és légcsőszervek hurutos bántalmaiban, vesébajokban, főleg pedig vesebetegségek és ezzel összekötött idegbajokban szenvedő betegeknek mindazon előnyös hatással, melyet a legjobb földes vasas ásványvizek nyújtanak.

Gazdag szénsav tartalmánál és kellemes frissítő ízénél fogva kedvezően befolyásolja az étvágyat és az emésztést. A rendelkezésemre bocsátott ásványvizet teljesen tiszta és kifogástalan kutakézeléssel tanuskodik.

Budapest, 1903. febr. 27.

Korányi Frigyes s. k. egyetemi tanár.

Mélt. dr. Purjesz Zsigmond udvari tanácsos ur, a kolozsvári Ferencz József egyetem hírneves belgyógyászati tanárának bizonyítványa.

Alulírott a felső-rákosi „MÁTYÁS” forrás vizét, kedvező vegyi összetételénél fogva, nem csupán kellemes élvezeti italként tartom, hanem igen jó sikerrel alkalmaztam azt úgy a legkülönbözőbb eredetű vesebetegségek — mint az emésztő és légcsőszervek hurutos bántalmai ellen.

Kolozsvár, 1903. jan. 23.

2407 30-100 Dr. Purjesz Zsigmond s. k.

záróképpen kizárólagos főraktár:

Telefon 241. SÁGSAVÁRI és TÁRSA czégnél. Telefon 241.

Törs és Ormai

mérnök-vállalkozók 2305 47-105

műszaki irodája Kolozsvárt, Mátyás

Telefon 324. szám. király-tér 18. az első emeleten

Elvállalja

vízvezetékek, csatornázások, központi fűtések, szellőztetések berendezését,

lakó-házak, kácsiélok, gyárak, gazdasági épületek stb. számára.

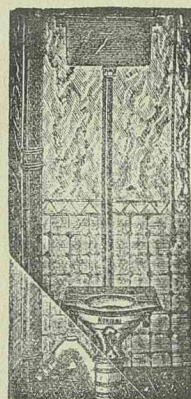
Fürdőszobák, gőzfürdők, gőzmosó-konyhák, szárító-kamrák, szagtalan klotetek, szivattyú-művek berendezését.

Készít mint különlegességet kutakból táplált házi vezetékeket.

Raktáron vannak:

vas-, agyag- és ólom-csővek, szivattyú-kutak

vízvezetési és csatornázási cikkek. Költségvetések ingyen és bérmentve.

Havas Lázár

festék- és keféáruk nagy és kicsinybeni raktára Kolozsvárt, Wesselényi Miklós-utca 13. szám.

Festék áruk minden színben olajba törve és por alakban.

Koos mázok minden gyártmány, padlók 6 színárnyalatban. Brunolin zománc (email) több színben. Benzin, sósav, enyv, Linéum (szeszpadlóak), szalmakalap lakkok, butor- és épület lakkok. Diszító és színelő vegyi festékek. Valódi színező- és érc- (metall) lap és bronzpor bármely színben. Kötöző hars, tisztító-szerek. Acélforgács, acélszálak, szarvasbőr székülés, szivacs. Strobenoz-féle lenolaj, kenőzsír (fincsisz), gépolaj, mécsolaj, lenmagolaj, repceolaj, halzsír, terpentin és terpentin-szesz. Onco-sóves (tubos) festék bármely színben. Sellakk, vaslakk, boriakk. — Szegedi mosószappan. — Székfűző nád. Borotva fűző-eszközök.

2332 31-52

Kizárólag hazai gyártmány:

Kéfé-áruk: ruha, haj, óra, ezüst takarító, butor, billiárd, kalap, üveg és closett stb. mosó, sűrű, fényesítő, ló, marha, kefék, meszelők és seprők; továbbá nagy raktár minden létező alak és minőségben, ecetek, porolók, kokusz stb. Lábtörölők nagy választékban. Bontó, por és hajfésűk. Fog, köröm- és bajusz-kefék, bajusz-pedrok (Royko-féle tiszta-ujlaki is) minden színben, bajuszkötők. Illatszerek minden gyártmány igen olcsó árak mellett. Borotválkozó szappan és szappankrém és minden borotválkozó eszközök. Fogtakarító, porpasztia és szájjavító, hajfesték, fekete, barna és szőke színekben. o o o o o Tyukszemirtő. o o o o o o o o o o o

Árjegyzékek, költségvetések, rajzok és szobaberedendezési tervek a legegyszerűbbtől a legfényesebbig — kiváratra díjmentesen eszközöltenek!

Videki butorkereskedőknek is legutányosabb Telefon 430. beszerzési forrás! Telefon 430. SZOLID, HATÁROZOTT ÁRAK!

Azon hatalmas és az ország közgazdasági érdekét előmozdító „HONI IPAR-PARTOLÁSI ACTIO”, mely az ország minden részében megindult, arra buzdította alulírottakat, hogy egy nagyobb szabású **Műbutorgyárt**

(melynek műszaki vezetője RIMÓCZI FERENCZ helybeli előnyösen ismert műasztalos)

a kolozsvári piacon létesítsünk.

Hol kizárólagosan magyar anyagból, magyar munkásokkal, mindazon magos igényű „barokk”, „német” és „modern” stílusú butorok készülnének, melyek eddig a t. cz. közönség által csak mint külföldi speciálisítások ismerve voltak. Mert műhelyeinkben csak a legfinomabb anyag, a legkiválóbb és a művészettel határos munkaerővel lesz feloldozva.

Vállalatunk oly szerencsés viszonyokkal alakult és oly szilárd alapra van fektetve, hogy — eltérőleg sok új höní vállalatától — nem apellálunk a n. é. közönséghez, miszerint ezen országos acél- érdekében némi anyagi áldozatot is hozzon és az általunk piacra bocsátott höní szék és jó árut, valamint drágábban fizesse, mint a külföldi hasonlókat, sőt ellenkezőleg, a fuvardíj meg-

takarítása és nyersanyagunk kedvezőbb beszerzése folytán tetemesen olcsóbbak vagyunk, mint a külföldiek. Tehát vállalatunk szíves támogatásával kettős cél lesz elérve, t. i. a midőn a t. vásárló saját anyagi érdekét megvédi, sok magyar munkáskének foglalkozást adott.

Ezen érdekek és előnyök elegendők vállalatunk kegyes pártfogására felhívhatni.

Kiváló tisztelettel

Grünfeld J. József és Fia

2509. 13-41.

fakereskedők butorkészítő osztálya.

Mintaraktár: Sigmond-féle házban, Szép-utca 1. szám.

Egy jó házból való

legalább középiskolát végzett

tisztességes fíu

gyakornoknak

felvétetik. — Tudakozódni lehet:

Burger Frigyes Drogueria üzletében

Kolozsvárt, Mátyás király-tér.

Telefon 439. szám.

Az 1896-iki országos kiállítás alkalmával kitüntetve!

Telefon 439. szám.

Léber Gyula

Kolozsvárt, Egyetem-utca 12 sz.

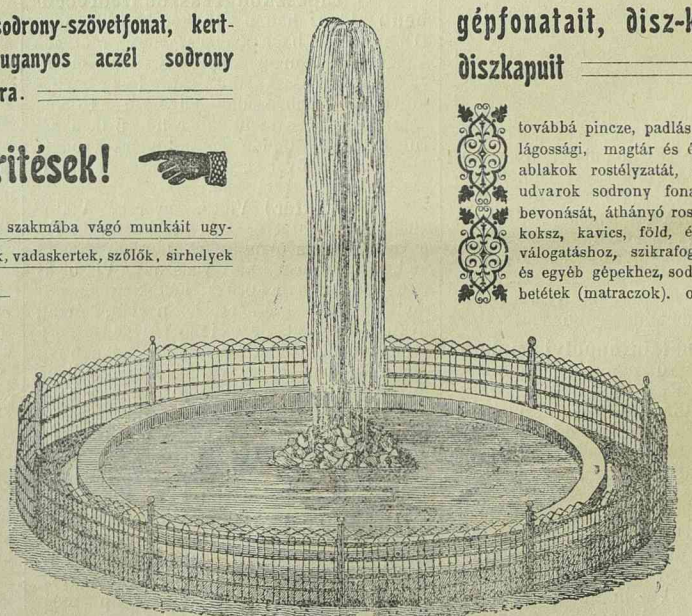
első erdélyi sodrony-szövetfonat, kertkerítés és ruganyos acél sodrony ágybetétek gyára.

Olcsó kerítések!

Ajánlja minden e szakmába vágó munkáit úgy mint: kertek, erdők, vadaskertek, szőlők, sírhelyek stb. bekerítéshez.

gépfontait, dísz-kerítéseit és díszkapuit

továbbá pince, padlás, felső világossági, magtár és éléskamra ablakok rostélyzatát, majorsági udvarok sodrony fonattal való bevonását, áthányó rosták, szén, kősz, kavics, föld, és porond válogatáshoz, szikrafogó cséplő- és egyéb gépekhez, sodrony ágybetétek (matraczok).

2310 43-50

Nemkülönben zöldre festett légyszövet, szelelő rosták Backer-féle rosták és egyébféle használatra, vas-, réz és cín szövetek, Kruppa sodrony szegélyzetek különféle mintákban, fakereiben foglalt rosták, lóher-szíták és szíták

különféle csélokra igen erősen készíttetnek és gyári árk szerinti számítatnak. Acél tüskés sodrony kertek, erdők stb. bevonásához — jutányos ártért fel is huzatik. — Képes árjegyzékkel bérmentve szívesen szolgálók.